

Sygn. akt I PK 172/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa J F.
przeciwko Zakładom [...] K. Spółce jawnej w C.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. akt III APa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - kasa Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz radcy prawnego M. Ż. D. 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 grudnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z powództwa J. F. przeciwko Zakładom [...] K. Spółka Jawna w C. o zapłatę, oddalił apelację powoda i zasądził wynagrodzenie pełnomocnikowi z urzędu.

Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części, w zakresie w jakim jego apelacja została oddalona. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Potrzeba

wykładni dotyczy zdaniem powoda art. 217 § 2 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, tj. przed dniem 3 maja 2012 r., w zakresie wykazania czy zasadne jest przypisanie istnienia związku przyczynowego pomiędzy usprawiedliwionym niestawiennictwem świadka, a tezą, że podtrzymywanie tego wniosku dowodowego przez powoda jest jedynie czynione w celu przewlekania postępowania. Ponadto w ocenie powoda potrzeba wykładni tego przepisu istnieje również pod kątem ustalenia czy prawidłowe jest stanowisko Sądu Apelacyjnego polegające na oddaleniu wniosków dowodowych mających na celu udowodnienie faktu naruszenia dóbr osobistych powoda przez pracodawcę, a jednocześnie zarzucanie powodowi przez ten Sąd nieudowodnienia tychże okoliczności. Powód podniósł również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na liczne naruszenia przepisów postępowania oraz prawa materialnego. Sąd wydając orzeczenie oparł się jedynie na zeznaniach świadków będących obecnymi lub byłymi pracownikami pozwanego, a pominął dowody z zeznań świadka R. A. F. Z. , z zeznań stron oraz z opinii biegłych sądowych, jak również nie poczynił przedmiotem analizy dokumentacji medycznej zgromadzonej w toku postępowania, ani pozostałej dokumentacji załączonej przez powoda. Także z dokumentacji załączonej do akt sprawy wynika, że powód zaczynając pracę w pozwanym zakładzie pracy był w pełni zdrowy, zaś w okresie przypadającym na koniec stosunku pracy leczył się w wielu poradniach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń

faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania przez autora skargi, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Skarżący nie uzasadnia, dlaczego jego wątpliwości są poważne, ani nie wykazuje istniejących w orzecznictwie rozbieżności. Zauważyć należy, że podniesiona potrzeba wykładni ma charakter pozorny. W istocie rzeczy skarżący kwestionuje ustalenie faktyczne w sprawie. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest jednak ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z 8 lipca 2014 r., I UK 60/14, niepublikowane). Brak jest zatem potrzeby wykładni wskazywanego przez skarżącego przepisu. Ponadto sposób sformułowania potrzeby wykładni, w tym „czy prawidłowe jest stanowisko Sądu Apelacyjnego polegające na” uzależnia odpowiedź od indywidualnych okoliczności faktycznych konkretnej sprawy, wobec czego nie służy zapewnieniu jednolitości wykładni przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 marca 2008 r., I UK 374/07, LEX nr 846553).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się również na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego

oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, LEX nr 560541). Nawet w przypadku uwzględnienia uzasadnienia podstaw skargi nie można uznać, że jest ona oczywiście uzasadniona w zaprezentowanym rozumieniu. Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa, a tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi sprowadza się bowiem do podważania oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji. Wywody skarżącego stanowią w istocie polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., uchyla się spod kontroli kasacyjnej.

Niezależnie od tego można także wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie potrzeby wykładni przepisów, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi

(postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 15 i § 16 w związku z § 2 ust. 3 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490), a o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.